

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Sa/78/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018201374
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šramko
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1018201374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Ľubomírom Šramkom v právnej veci žalobcu: T. T., narodeného XX.X.XXXX, štátneho príslušníka Sýrskej arabskej republiky, držiteľa povolenia k pobytu v Nemeckej spolkovej republike č. W., aktuálne s miestom pobytu v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpeného Mgr. Toni Khuri, advokátom so sídlom Dlhé diely II/13, Bratislava proti žalovanému: Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín so sídlom Jilemnického 2, Trenčín v konaní o správnej žalobe žalobcu zo dňa 18.9.2018 vo veci zaistenia proti rozhodnutiu žalovaného PPZ-HCP-BB8-46-015/2018-AV zo dňa 30.8.2018 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave:

1/ z r u š u j e napadnuté rozhodnutie žalovaného PPZ-HCP-BB8-46-015/2018-AV zo dňa 30.8.2018, ktorým bol žalobca T. T., narodený XX.X.XXXX, štátny príslušník Sýrskej arabskej republiky, držiteľ povolenia k pobytu v Nemeckej spolkovej republike č. W., zaistený dňom 30.8.2018 najviac do 30.11.2018.

2/ n a r i a d u j e žalovanému, aby bol T. T., narodený XX.X.XXXX, štátny príslušník Sýrskej arabskej republiky, držiteľ povolenia k pobytu v Nemeckej spolkovej republike č. W. bezodkladne prepustený zo zaistenia, realizovaného v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

Žalobcovi priznáva právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 27.9.2018 bola Krajskému súdu v Bratislave ako správneho súdu (ďalej len „správny súd“) doručená prostredníctvom žalovaného správna žaloba žalobcu vo veci jeho zaistenia (ďalej len „žaloba“) voči rozhodnutiu žalovaného PPZ-HCP-BB8-46-015/2018-AV zo dňa 30.8.2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie, súčasne tiež svojho bezodkladného prepustenia zo zaistenia s poukazom na § 221 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Namietal, že mu v konaní bolo odopreté právo na právnu pomoc, keď počas konania uviedol že má právneho zástupcu, ktorého aj identifikoval, tohto žalovaný neprizval na jednotlivé procesné úkony, pričom napadnuté rozhodnutie bolo jeho zástupcovi zaslané až následne - oneskorene na základe jeho výzvy, že v napadnutom rozhodnutí prezentované riziko úteku žalobcu nebolo náležite odôvodnené a že žalovaný neodôvodnil, aké skutočnosti (okrem tých ktoré žalobca už uviedol vo vstupnom pohovore v azylovom konaní) je potrebné počas jeho zaistenia zisťovať pre potreby azylového konania. Tiež poukázal na to, že žalovaný nenáležite odôvodnil nemožnosť využitia menej závažných opatrení.

3. Žalovaný navrhol vo svojom vyjadrení zo dňa 26.9.2018 k návrhu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť. Poukázal pritom na skutočnosť, že v konaní postupoval v súlade s platnými zákonmi, že žalobca v konaní pred ním odmietol komunikovať, pričom nepredložil žiadne dôkazy vo svoj prospech. Tiež že žalobca nie je držiteľom platného cestovného dokladu ani povolenia k pobytu na slovenskom území, že nepreukázal finančnú hotovosť ani zabezpečenie ubytovania.

4. Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v intenciách bodov podanej žaloby za účasti zástupcu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 8.10.2018, keď sa žalovaný napriek riadne doručenému predvolaniu na pojednávanie nedostavil a dospel k presvedčeniu, že žaloba bola podaná dôvodne.

5. Pred vydaním tohto rozsudku sa súd oboznámil s obsahom pripojeného administratívneho spisu žalovaného. Z jeho obsahu zistil, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k.: 2T/55/2017-179 z 1.8.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/88/2017 o. i. odsúdený aj k trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky na 7 rokov. Počas svojho predchádzajúceho zaistenia, v ktorom ho zastupoval jeho terajší zástupca (rozhodnutie žalovaného PPZ-HCP-BB8-15-017/2018-AV z 2.3.2018), dňa 13.6.2018 požiadal o azyl. Z tohto predchádzajúceho zaistenia bol prepustený 30.8.2018 o 10.50 hod. V ten istý deň o 11.00 hod. bol predvedený pred žalovaného, bolo mu oznámené začatie konania o jeho zaistení z dôvodu § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, bol poučený o svojich právach a bola s ním spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia. V priebehu spísania zápisnice žalobca uviedol, že jeho zástupcom v konaní je Mgr. Toni Khuri, advokát, pričom súčasne žalovanému uviedol adresu tohto svojho zástupcu. Bez jeho prítomnosti odmietal žalobca so žalovaným komunikovať a teda odmietol odpovedať na kladené otázky. Následne žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie. V administratívnom spise sa nenachádza žiaden dokument, svedčiaci o kontakte žalovaného s Migračným úradom MVSR. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného taktiež nevyplýva, že by toto rozhodnutie bolo doručované označenému zástupcovi žalobcu. 21.9.2019 bola žalovanému doručená žaloba, ktorej preskúmanie je predmetom tohto súdneho konania, podaná na Pošte Bratislava 18 dňa 19.9.2018.

Podľa Čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky: Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov: Ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní. Právne úkony vykonávané orgánom verejnej moci, fyzickou osobou a právnickou osobou v konaní podľa tohto zákona sa vykonávajú výlučne v listinnej podobe, 91a) ak v § 33 ods. 9, § 48 ods. 3, § 113 písm. c), § 115 ods. 1 a 10 a § 125 ods. 10 nie je ustanovené inak.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 71/1967 ZB. o správnom konaní (správny poriadok): Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa ods. 2 cit. zákonného ustanovenia: Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeľi v konaní ujmu.

Podľa § 17 ods. 1 správneho poriadku: Účastníci konania, ich zákonní zástupcovia a opatrovníci sa môžu dať zastupovať advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

Podľa § 17 ods. 3 správneho poriadku: Splnomocnenie na zastupovanie treba preukázať písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice. Správny orgán môže v nepochybných prípadoch od preukazu plnomocenstvom upustiť.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku: V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov: Policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

Podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov: Rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky. Podľa § 230 ods. 1 písm. a) zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“): Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 1, rozsudkom podľa povahy veci zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia,

Súd preskúmal napadnuté rozhodnutia žalovaného v intenciách podanej žaloby.

6. K námietke, podľa ktorej bolo žalobcovi v konaní o jeho aktuálnom zaistení odopreté právo na právnu pomoc:

Podľa názoru súdu táto námietka je dôvodná. Právo na právnu pomoc v konaní pred žalovaným je zakotvené vo vyššie citovanom článku Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v správnom poriadku, ktorého ustanovenia sa vzťahujú aj na konania podľa zákona o pobyte cudzincov. Žalobca v priebehu podania vyjadrenia na žalovaným položenú otázku týkajúcu sa jeho zástupcu v tomto konaní jednoznačne odpovedal, že takéhoto zástupcu má, pričom ho jednoznačne identifikoval a uviedol aj jeho adresu. Tiež uviedol, že bez jeho prítomnosti nebude so žalovaným komunikovať. Na položené otázky, týkajúce sa okolností podania žiadosti o azyl, dôvodov podanej žiadosti o azyl a okolností jeho príchodu na Slovensko s poukazom na vyššie uvedené neodpovedal, nepodpisoval žiadne žalovaným predložené dokumenty. S poukazom na uvedené je zjavné, že žalovaný i napriek tomu že mal vedomosť o tom, že žalobca má pre toto konanie svojho zástupcu - advokáta a že bez jeho prítomnosti nebude so žalovaným komunikovať, nezabezpečil žiadnym spôsobom účasť tohto zástupcu na tomto procesnom úkone. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou žalovaného po tom, ako sa od žalobcu dozvedel že v konaní má konkrétneho zástupcu, prerušiť výsluch žalobcu, skontaktovať sa s označeným zástupcom a podľa výsledku tohto kontaktovania buď v podaní vyjadrenia pokračovať s istým (dohodnutým) časovým odstupom, alebo určiť nový termín tohto procesného úkonu a tento oznámiť označenému zástupcovi žalobcu. Ak žalovaný takýmto, alebo iným obdobným spôsobom nezabezpečil reálny výkon práva žalobcu na právnu pomoc formou zastupovania v konaní o jeho zaistení, došlo v tomto konaní k vade, ktorá mala vplyv na zákonnosť následne vydaného rozhodnutia.

7. K námietke, podľa ktorej napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené:

Podľa názoru súdu aj táto námietka je dôvodná. Povinnosť riadneho a presvedčivého odôvodnenia každého rozhodnutia je explicitne vyjadrená vyššie citovaným ust. § 47 správneho poriadku. Z výroku napadnutého rozhodnutia je zjavné, že k zaisteniu žalobcu došlo z dôvodu § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a že dĺžka zaistenia bola stanovená do 30.11.2018. Bolo preto o.i. povinnosťou žalovaného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviesť, ktoré skutočnosti je potrebné pre konanie o udelenie azylu zistiť, prečo ich nie je možné zistiť bez zaistenia, osobitne však aj to v čom vzhliadol žalovaný existenciu rizika úteku žalobcu. Žalovaný mal tiež povinnosť náležitým spôsobom odôvodniť stanovenú dobu zaistenia.

7.1. Žalovaný bez toho, aby bol kontaktovaný správnym orgánom, príslušným na posúdenie podanej žiadosti o azyl - Migračným úradom MVSR, alebo aby tento správny orgán sám kontaktoval usúdil, že účelom zaistenia je zistenie skutočností, na ktorých je založená žiadosť žalobcu o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať. Bližšie okolnosti v tomto smere žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol. Dôvody aplikácie ust. § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov v tomto smere nie je možné z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zistiť a teda rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľným.

7.2. Riziko úteku žalobcu žalovaný odôvodnil iba tým, že žalobca požiadal o azyl až počas svojho predchádzajúceho zaistenia, že jeho pobyt na Slovensku je neoprávnený, že v NSR mu bola poskytnutá doplnková ochrana a že odmietol odpovedať na otázky, položené počas spísania zápisnice o podaní vyjadrenia. Je síce skutočnosťou, že žalobcovi nebol udelený žiaden pobyt podľa zákona o pobyte cudzincov a že bol právoplatne odsúdený k trestu vyhostenia v trvaní 7 rokov, tieto skutočnosti však podľa názoru súdu samy o sebe nie sú dôvodom na konštatovanie existencie rizika úteku žalobcu v zmysle jeho definície podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov. Predovšetkým absentuje v tomto prípade - v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukaz na dôvodnú obavu alebo priamu hrozbu úteku

žalobcu. Teda konštatovanie v čom tieto atribúty rizika úteku boli žalovaným vzhliadnuté. Súd konštatuje, že žalovaný v tomto smere ani žalobcovi nepoložil žiadnu otázku v priebehu podania jeho vysvetlenia. A to bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca odmietol komunikovať so žalovaným - ako to už bolo uvedené v bode 6. odôvodnenia tohto rozsudku, stalo sa tak z dôvodu, že žalobcovi bolo fakticky odopreté právo na jeho zastupovanie v tomto konaní o jeho zaistení. Existencia rizika úteku žalobcu podľa názoru súdu v napadnutom rozhodnutí nebola náležite odôvodnená.

7.3. Žalovaný tiež konštatoval, že skúmal možnosť alternatívy zaistenia, avšak vzhľadom k odmietnutiu komunikovania žalobcu so žalovaným rozhodol o zaistení žalobcu. Aj v súvislosti s týmto konštatovaním žalovaného súd odkazuje na bod. 6. Odôvodnenia tohto rozsudku. Nad rámec uvedeného súd poukazuje aj na ust. § 89 ods. 3 veta prvá zákona o pobyte cudzincov.

7.4. Žalovaný dĺžku zaistenia odôvodnil iba poukazom na znenie § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov „po dôkladnom vyhodnotení osoby účastníka konania“. Takéto odôvodnenia doby zaistenia žalobcu je absolútne nedostatočným. Navyiac založeným na neexistencii „vyhodnotenia osoby účastníka konania“ a na neexistencii akejkoľvek komunikácie medzi správnym orgánom posudzujúcim podanú žiadosť o azyl (Migračným úradom MVSR) a žalovaným.

8. Pretože súd vyhodnotil vyššie uvedené námietky žalobcu ako dôvodné a teda zistil dôvodnosť podanej žaloby v týchto bodoch, zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného s poukazom na § 230 ods. 1 písm. a) SSP a nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

9. Pokiaľ bude žalovaný pokračovať v začatom konaní o zaistení žalobcu, bude nevyhnutným, aby (pokiaľ nedôjde k zmene okolností) procesnými úkonmi zabezpečil rešpektovanie a uplatnenie práv žalobcu, kontaktoval Migračný úrad MVSR vo veci stavu azylového konania, opätovne vypočul žalobcu na všetky okolnosti potrebné k vydaniu konečného rozhodnutia a to bez ohľadu na charakter (druh) takéhoto, prípadne vydaného rozhodnutia. Prípadne vydané rozhodnutie (každý jeho výrok) odôvodniť tak, aby z neho bolo zjavné, akými správnymi úvahami sa pri jeho vydaní riadil (§ 47 ods. 3 správneho poriadku).

10. O trovách žalobcu súd rozhodol za použitia ust. § 167 ods. 1 SSP s poukazom na výsledok konania. Žalobcovi preto priznal ich úplnú náhradu.

Poučenie:

Rozsudok krajského súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na splnenie povinnosti, ktorú správny súd vo výroku určil, inak jeho právoplatnosťou (§ 146 ods. 1 SSP).

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote sedem od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Krajskom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 ods. 2 písm. b), § 444 SSP)

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenie (§ 446 ods. 2 písm. d) SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu. (§ 439 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané

advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).